

9/6/2022

LLB Sem - VI
BLS Sem - X

Xerox a.p. 9/9/23
-2

Laws relating to Women and children May 2022 (Set II)

महिला आणि मुलांशी संबंधित कायदे मे 2022 (सेट II)

Multiple Choice Questions बहू पर्यायी प्रश्न

30 marks

30 गुण

1] Define a type of Mehar which is to be paid latter on. मागणी नंतर देय असलेल्या मेहरचे प्रकार स्पष्ट करा.

- a) Meher -e- misl मेहेर -ए - मीस्ल
- b) Marzal/ Mrjal मार्जल
- c) Muwwazal मुवाजाल
- d) Kharch -e - pandan खर्च ए पण्डन

2) In which of the following cases sec.9 of The Hindu Marriage Act was held unconstitutional by the honourable Supreme Court of India? खालील पैकी कोणत्या प्रकरणात हिंदू विवाह कायद्यातील कलम ९ ह्याला माननीय सर्वोच्च न्यायालयाने असंवैधानिक घोषित केला?

- a) Chamuniya v. Virendra Kumar चमुनिया विरुद्ध वीरेंद्र कुमार
- b) T. Saritha v. Veluswamy टी. सरिता विरुद्ध वल्लुस्वामी
- c) Khusboo case खुसबू प्रकरण
- d) Ashwini v Lata अश्विनी विरुद्ध लता

3] As per PCPNDT Ac, after what period female can not abort without legal consent? पीसीपीएनडीटी कायद्यानुसार कोणत्या कालावधी नंतर महिला न्यायिक परवानगी शिवाय गर्भपात करू शकत नाही?

- a) Within 20 weeks only २० आठवड्यांच्या आत
- b) Within 20 weeks to 28 weeks २० आठवड्यांपासून २८ आठवड्यांच्या आत
- c) Within 12 weeks १२ आठवड्यांच्या आत
- d) After 26 weeks २६ आठवड्यांच्या नंतर

9/6/2022

LLB Sem - VI

G.F. 91953

BLB Sem - X

Law relating to women & children

4) How long should be the period of desertion as a ground of divorce under Hindu Marriage Act? हिंदू विवाह कायदानुसार घटस्फोटाचे कारण म्हणून त्यागाचा कालावधी किती काळ असावा?

- a) 1 year from the date of marriage लग्नाच्या तारखेपासून १ वर्ष
- b) 2 years from the date of separation विभक्त होण्याच्या तारखेपासून 2 वर्षे
- c) 3 years ३ वर्षे
- d) 5 years ५ वर्षे

Q.5 A Hindu male dies leaving behind him his daughters' daughter and his mother. Who will be entitled to get his property? आपल्या मागे आपल्या मुलीची मुलगी आणि आई सोडून एक हिंदू पुरुष मरण पावला. त्याची संपत्ती मिळवण्यास कोण पात्र असेल?

- a. Only his granddaughter. फक्त त्याची नात.
- b. Amongst both daughter's daughter and his mother equally distributed. मुलीची मुलगी आणि त्याची आई या दोघींमध्ये समान वाटप होईल.
- c. Only his mother. फक्त त्याची आई.
- d. Nobody will be entitled being females. दोघीही महिला असल्यामुळे कोणीही पात्र असणार नाही.

6) State the type of marriage where dower is always fixed? जे विवाहात डॉवर नेहमी ठरावीत असते त्या विवाहाच्या प्रकार सांगा?

- a) Fasid फासिद
- b) Sahih सही
- c) Batil बतील
- d) Mutta मुटा

7) Who is a Child as per the Factories Act? कारखाना कायदानुसार मूल कोण आहे?

9/16/2022

LLB Sem - VI

Q P 91953

BLS Sem - X

Law Relating to women & children

- Child who has not completed the age of 15 years. वयाची १५ वर्षे पूर्ण न केलेले मूल.
- Child who has completed the age of 12 years वयाची 12 वर्षे पूर्ण केलेले मूल.
- Child who has completed the age of 16 years वयाची १६ वर्षे पूर्ण केलेले मूल
- Child who has completed the age of 14 years वयाची १४ वर्षे पूर्ण केलेले मूल.

8) What do you mean by 'Shelter home'? निवारा गृह म्हणजे काय ?

- Home for people who are vulnerable असुरक्षित लोकांन साठी घर
- Home for people who are homeless बेघर लोकांन साठी घर
- Home for people who need care and protection ज्या लोकांना संरक्षणाची गरज आहे त्यांचा साठी घर
- The home for vulnerable, homeless and for all who need care and protection असुरक्षित, बेघर आणि काळजी आणि संरक्षणाची गरज असलेल्या सर्वांसाठी घर

9) What do you mean by in camera proceedings? इन कॅमेरा कार्यवाही म्हणजे काय?

- The proceeding where outsiders are allowed to remain present कार्यवाही जिथे बाहेरील लोकांना उपस्थित राहण्याची परवानगी असेल
- Where proceeding is video recorded जिथे कार्यवाही चे विडिओ रेकॉर्डिंग होते
- Proceeding through video camera विडिओ रेकॉर्डिंग द्वारे कार्यवाही
- The proceeding where no outsiders are allowed to remain present कार्यवाही जिथे बाहेरील लोकांना उपस्थित राहण्याची परवानगी नसते

10) What is mubarat ? मुबारत म्हणजे काय?

- Redemption विमोचन
- Vow of continence धैर्य व्रत
- Injurious assimilation हानिकारक तुलना
- Mutual separation at the inception of husband पतीच्या पुढाकाराने परस्पर वेगळे होणे

9/6/2022

LLB Sem - VI
BLS Sem - X

Q. No. 91953

Law Relating to Women & Children

11) In hazardous industries children below which age are prohibited to work?

धोकादायक उद्योगांमध्ये कोणत्या वयापेक्षा कमी वयाच्या मुलांना काम करण्यास मनाई आहे?

- a) Below the age of 18 years १८ वर्षांच्या खालील मुलास
- b) Below the age of 15 years १५ वर्षांच्या खालील मुलास
- c) Below the age of 14 १४ वर्षांच्या खालील मुलास
- d) Below the age of 21 years २१ वर्षांच्या खालील मुलास

12) Bigamy was grounds of divorce in which case? या प्रकरणात दुसरा विवाह हे घटस्फोटाचे कारण होते?

- a) Mohammad Ahmed Khan V. Shah Bano मोहंमद अहमद खान वि. शाहबानो
- b) Ashok Hura V Rupa Hura अशोक हूर वि. रूप हूर
- c) Saritha v Veluswamy टी. सरिता वि. वल्लूस्वामी
- d) Sarla Mudgal V UOI सरला मुद्गल वि. भारत सरकार

13) What is the legal status of a marriage within prohibited degree? सगोत्री विवाह ची कायदेशीरता काय असते?

- a) Voidable marriage शुन्य विवाह
- b) Void marriage अवैध विवाह
- c) Valid marriage वैध विवाह
- d) Illegal marriage बेकायदेशीर विवाह

14) What is punishment for abetment of "Sati" as per The Commission of Sati Prevention Act, 1987? सती प्रथा रद्द, १९८७, कायद्यानुसार सती होण्यास प्रवृत्त करण्या साठी किती शिक्षा नमूद केली आहे ?

- a) 1 year to 7 years १ वर्ष ते ७ वर्षे

9/1/2022

LUB sem-VI

G.P. 91953

BLS sem-X

Law Relating to Women & Children

वर्णनात्मक प्रकारचे प्रश्न

30 गुण

1) Before receiving alimony, Heena's husband met with an accidental death. From whom Heena can claim alimony? पोटगी घेण्याच्या आधीच हीनाचा पती अपघाती मृत्यू पावला. हीना कोणापासून पोटगी मिळवू शकते?

2) A married Hindu male wanted to adopt the child. Can adoption deprive the adoptive parents from their power to dispose of their property by will? विवाहित हिंदू पुरुषाला मूल दत्तक घ्यायचे होते. दत्तक घेतल्याने दत्तक पालकांना त्यांच्या मालमत्तेची इच्छेने विल्हेवाट लावण्याच्या अधिकारापासून वंचित ठेवता येते का?

3) What is Halala under Muslim Law? मुस्लिम कायदानुसार हलाला म्हणजे काय?

4) Madhubala married Kishor. At the time of marriage Kishor demanded a scooter and 10,00,000/- cash as a dowry from the father of Madhubala. As per Dowry Prohibition Act, 1961 what is the penalty for giving and taking dowry? मधुबालाने किशोरशी लग्न केले. लग्नाच्या वेळी किशोरने मधुबालाच्या वडिलांकडे हुंडा म्हणून स्कूटर आणि 10,00,000/- रोख मागणी केली. हुंडा निषेध अधिनियम, १९६१ नुसार हुंडा देण्या व घेण्या संबंधी काय शिक्षा आहे?

5) The police raided a brothel and found many ladies and amongst them there were two minor girls age 9 years. एक कुटणखाण्यावर पोलिसानी धाड टाकली असताना त्यांनी अनेक महिला पकडल्या. त्यात दोन ९ वर्ष वयाच्या अल्पवयीन मुली होत्या.

a) Can ladies be punished? महिलांना शिक्षा होईल का?

b) Are the minor girls liable for punishment? What are the remedial measures?

अल्पवयीन मुलींना शिक्षा होईल का? त्यासाठी कोणत्या उपायोजना आहेत?

6) Define child according to Immoral Traffic Act, 1956. अनैतिक व्यापार (निवारण)

अधिनियम, १९५६ च्या अंतर्गत "बाळ" हा शब्दाची व्याख्या द्या.

7) Explain the provisions relating to Uniform civil code. सामान नागरिक कायद्याची गरज स्पष्ट करा.

8) Explain, Juvenile justice board .किशोर न्याय मंडळ - तरतुती समजावून सांगा

9) Define functions of National Commission for Women. राष्ट्रीय महिला आयोगाचे कार्य परिभाषित करा.

10) Define in short the provisions under the Convention on the rights of child.

बालकांच्या हक्कासंबंधी असलेल्या अभि संधी थोडक्यात सुधारात्मक तरतुदी सांगा.

(2 Hours)

(Total Marks : 60)

Please check whether you have got the right question paper.

N.B.: 1) All questions are compulsory.

1. Write in one or two sentences (Any Six).

12

- What is Domestic Violence?
- What is Polyandry?
- What is Nikah?
- Define Dowry.
- Define 'Child' under Factories Act.
- Define 'Shelter Home'.
- What is alimony?
- Define Juvenile under J.J. Act
- Define agante.
- What is Iddat?

2. Write Short Notes (Any Two).

12

- Important provision of CEDAW.
- Equal pay for equal work.
- Functions of Family Court.
- Divorce by mutual consent under Hindu marriage Act, 1955

3. Solve the following (Any Two)

12

- Atul & Riya married under Hindu Marriage Act. Atul convert into Muslim religion and marries Shahida.
  - What are the remedies available to Riya?
  - Is his marriage with Shahida valid? Give reasons.
- Seeta, a 10 years girl married with Rohit 15 years old boy by their parents.
  - Whether the marriage is valid? Give reasons.
  - Whether their parents have committed any offence? Give reasons.

28/11/22

Time: 2:30 to 5:30 pm

- c) Ram, a Hindu unmarried male wants to adopt a daughter, Sheela
  - i) What are the provisions available with Ram for adoption of a daughter?
  - ii) After adoption if Ram marries with Kavita then what will be the relationship between Ram, Kavita and Sheela?

- d) A factory consists of 50 female weavers along with other male weavers.
  - i) Can the female weavers be allowed to do night shifts? Give reasons.
  - ii) Are the women employees entitled to creche facilities? Give reasons.

- 4. Write Any Two of the following:

  - a) Explain in detail provision of Maternity Benefit Act 1961.
  - b) Discuss in detail the Divorce of women under Muslim Law.
  - c) Explain in detail the provisions of Dowry Prohibition Act.
  - d) Discuss health and safety of women under Factories Act, 1948.

24

28/11/22

(मराठी रुपांतर)

(वेळ : २ तास)

(एकूण गुण : ६०)

सूचना : १) सर्व प्रश्न सोडविणे अनिवार्य आहे.

१. एक किंवा दोन वाक्यात लिहा. (कोणतेही सहा)

१२

- अ) घरगुती हिंसा म्हणजे काय ?
- ब) बहुपतीत्व म्हणजे काय ?
- क) निकाह म्हणजे काय ?
- ड) 'हुंडा' ही संज्ञा लिहा.
- इ) फारखाना कायदा अंतर्गत 'बालक' ही संज्ञा लिहा.
- फ) 'निवारा घर' ही संज्ञा लिहा
- ग) पोटगी म्हणजे काय ?
- ह) अल्पवयीन न्यायदान (देखरेख व संसक्षण) अधिनियम, अंतर्गत 'अल्पवयीन' ही संज्ञा लिहा.
- य) अॅग्रेट ही संज्ञा लिहा.
- ज) इद्दत म्हणजे काय ?

२. टीपा लिहा (कोणत्याही दोन).

१२

- अ) सीडॉ (CEDAW) च्या मटत्वाच्या तरतुदी.
- ब) समान कामासाठी समान वेतन.
- क) कौटुंबिक न्यायालयाचे कार्ये.
- ड) हिंदू विवाह कायदा १९५५ अंतर्गत सहसम्मतीने घटस्फोट.

28/11/22

३. खालील प्रश्न सोडवा. (कोणतेही दोन)

१२

अ) अतूल आणि रिया या दोघांचे हिंदू विवाह कायद्यांतर्गत लग्न झाले आहे. अतूल हा मुस्लिम धर्मांमध्ये धर्मांतर करतो आणि शहिदा सोबत लग्न करतो.

१) अतूलच्या धर्मांतरानंतर रियाला कोणते पर्याय उपलब्ध आहेत?

२) शहिदा सोबतचे लग्न वैध आहे का? कारणे द्या.

ब) शीला, या दहा वर्षांच्या मुलीचे रोहित या १५ वर्षांच्या मुलाशी त्यांच्या पालकांद्वारे लग्न होते.

१) हे लग्न वैध आहे का? कारणे द्या.

२) त्यांच्या पालकांनी काही गुन्हा केला आहे का? कारणे द्या.

क) राम या अविवाहित पुरुषाला शिला या मुलीस दत्तक घ्यावयाचे आहे.

१) रामला जर मुलीला दत्तक घ्यावयाचे असेल तर कोणत्या तरतूदी आहेत.

२) दत्तक घेतल्या नंतर जर रामचा कविताशी विवाह झाला असेल तर राम, कविता व शिला यांचे नाते संबंध काय?

ड) एका कारखान्यामध्ये पुरुष कामगारांसोबतच ५० महिला विणकर काम करत होत्या.

१) महिला कामगारांना रात्र पाळी करण्यास परवानगी मिळू शकते का? कारणे द्या.

२) पाळणाघराची सोय महिलांना मिळू शकते का? कारणे द्या.

४. खालीलपैकी कोणतेही दोन लिहा.

२४

अ) प्रसुती फायदा कायदा १९६१ अंतर्गतच्या तरतूदी स्पष्ट करा.

ब) मुस्लिम कायदा अंतर्गत स्त्रीयांसाठी घटस्फोटाबाबत सविस्तर चर्चा करा.

क) हुंडाबंदी कायदा अंतर्गत महत्त्वच्या तरतूदी स्पष्ट करा.

ड) महिलांचे स्वास्थ्य व सुरक्षितना बाबत कारखाना कायदा, १९६१ अंतर्गत तरतूदींवर चर्चा करा.

(2 Hours)

Total Marks: 60

- Q-1 Answer the following in not more than two sentences (any six) (12)
1. What is a brothel under Immoral Traffic (prevention) Act?
  2. What is Penalty for giving and taking dowry as per Dowry Prohibition Act, 1961?
  3. What is Punishment for Glorification and building a temple of Sati as per the Commission of Sati Prevention Act, 1987?
  4. In which of the industries children below the age of 14 are prohibited to work?
  5. Define the term Delinquent.
  6. When a Hindu married woman can adopt a child?
  7. Which article of Constitution of India provides equal pay for equal work for both men and women?
  8. Define the type of talaq "Mubarat".
  9. Explain the provisions for abortion in PCPNDT Act.
  10. Explain the term Stridhan.

- Q-2 Write Short notes (Any two) (12)
1. Define 'Shelter home'
  2. Right of adopted child in parental and ancestral property
  3. Uniform civil code
  4. Define functions of National Commission for Women.

- Q-3 Situational Problem (Any two) (12)
1. Reena, 25 weeks pregnant, was diagnosed with an acute heart malfunction.
    - a. Explain the provisions for abortion in PCPNDT Act.
    - b. Can she abort even after 27 weeks, explain the provision.
  2. Najma was given in marriage at the age of 13 years. On attaining 18 years she wants to repudiate the marriage.
    - a. Can she repudiate the marriage?
    - b. Define "Option of Puberty"
  3. Abhishek and Deepa married as per Hindu Marriage Act. Abhishek converted to Muslim religion and married to Shiba without dissolution of first marriage.
    - a. What are the remedies available to Deepa as per Hindu Marriage Act?
    - b. Is this marriage with Shiba valid? Explain with Citation
  4. A toy factory along with male members had 29 female members.
    - a. Are these women employees entitled for creche facility, Explain with reason?
    - b. Can female employees be forced for night shifts? Give reason.

- Q-4 Answer any two in detail (24)
1. Explain the objects and detailed provisions of Maternity Benefit Act, 1961
  2. Describe provision of maintenance under various personal laws along with Sec 125 Of Cr.P.C.
  3. Define the prime object of the enactment of the Family Court Act, 1984.
  4. Discuss health and safety of women under Factories Act, 1948.

वेळ: २ तास

एकूण गुण: ६०

प्रश्न-१ खालील दोन वाक्यांपेक्षा जास्त नाही (कोणत्याही सहा) उत्तरे द्या. (12)

1. अनैतिक वाहतूक (प्रतिबंध) Act अंतर्गत वेश्यालय म्हणजे काय?
2. हुंडा बंदी कायदा, 1961 नुसार हुंडा देणे आणि घेणे यासाठी काय दंड आहे?
3. सती प्रतिबंध कायदा, 1987 नुसार सतीचे मंदिर बांधणे आणि स्तुती करणे यासाठी काय शिक्षा आहे?
4. 14 वर्षांखालील मुलांना कोणत्या उद्योगात काम करण्यास मनाई आहे?
5. Delinquent या शब्दाची व्याख्या करा.
6. हिंदू विवाहित स्त्री मूल केव्हा दत्तक घेऊ शकते?
7. भारतीय राज्यघटनेच्या कोणत्या कलमात स्त्री आणि पुरुष दोघांनाही समान कामासाठी समान वेतनाची तरतूद आहे?
8. तलाकचा प्रकार "मुबारत" परिभाषित करा.
9. पीसीपीएनडीटी कायद्यातील गर्भपाताच्या तरतुदी स्पष्ट करा.
10. स्त्रीधन या शब्दाचे स्पष्टीकरण करा.

Q-2 टीपा लिहा (कोणत्याही दोन)

1. 'शेल्टर-होम' परिभाषित करा
2. पालकांच्या आणि वडिलोपार्जित मालमतेत दत्तक मुलाचा हक्क
3. समान नागरी संहिता
4. राष्ट्रीय महिला आयोगाची कार्ये परिभाषित करा.

प्रश्न-३ परिस्थितीजन्य समस्या (कोणत्याही दोन)

1. 25 आठवड्यांची गरोदर असलेल्या रीनाला हृदयात तीव्र बिघाड झाल्याचे निदान झाले.
a पीसीपीएनडीटी कायद्यातील गर्भपाताच्या तरतुदी स्पष्ट करा.
b 27 आठवड्यांनंतरही ती गर्भपात करू शकते का, तरतुदी स्पष्ट करा.
2. वयाच्या 13 व्या वर्षी नजमाचा विवाह झाला होता. १८ वर्षे पूर्ण झाल्यावर तिला लग्न रद्द करायचे आहे.
a ती लग्न नाकारू शकते का?
b "यौवनाचा पर्याय" परिभाषित करा

3. हिंदू विवाह कायदानुसार अभिषेक आणि दीपा यांचा विवाह झाला. अभिषेकने मुस्लिम धर्म स्वीकारला आणि पहिला विवाह न विसरता शिबाशी लग्न केले.
  - a हिंदू विवाह कायदानुसार दीपासाठी कोणते उपाय उपलब्ध आहेत?
  - b शिबासोबतचा हा विवाह वैध आहे का? उद्धरणासह स्पष्ट करा
4. खेळण्यांच्या कारखान्यात पुरुष सदस्यांसह 29 महिला सदस्य होत्या.
  - a या महिला कर्मचाऱ्यांना क्रेच (पाळणा घर) सुविधेसाठी पात्र आहे का, कारणासह स्पष्ट करा?
  - b महिला कर्मचाऱ्यांना रात्रीच्या शिफ्टसाठी सक्ती करता येईल का? कारण द्या.

प्रश्न-4 कोणत्याही दोनची तपशीलवार उत्तरे द्या.

(24)

1. मातृत्व लाभ कायदा, 1961 च्या उद्देश व तरतुदीवर तपशीलवार स्पष्ट करा
2. कलम 125 of Cr.P.C सह विविध वैयक्तिक कायदांतर्गत देखभालीच्या तरतुदीचे वर्णन करा.
3. कौटुंबिक न्यायालय कायदा, 1984 च्या अंमलबजावणीचा मुख्य उद्देश परिभाषित करा.
4. कारखाना कायदा, 1948 अंतर्गत महिलांचे आरोग्य आणि सुरक्षितता यावर चर्चा करा.

Paper / Subject Code: 35618 / Law relating to Women & Children.

Duration : 2hrs

Marks: 60

Q.1. Attempt the following in two sentences each. (Any Six) (12)

- What is the punishment prescribed for Dowry death?
- Define Khula and Mubarak.
- What is Family Court?
- Define 'Child' according to The Immoral Traffic Act 1956.
- State the orders which cannot be passed against a Juvenile
- Define Bigamy.
- What is Protective Home?
- Define Women's Estate.
- Define Talaq-ul-biddat.
- State any two functions of the Human Rights Commission

Q. 2. Write short notes on any two of the following: (12)

- Object of Prenatal Diagnostics Techniques Act 1994.
- Prevention of child marriages.
- Aims and objectives of Dowry Prohibition Act.
- Functions of family court.

Q.3. Solve any two of the following Problems. (12)

- Salma was married at the age of 13 years. On attaining the age of 18 years she wants to repudiate the marriage.
  - Can she repudiate the marriage ?
  - Define option of puberty

b. Ramu a boy aged 12 years was working in a hotel as a waiter. There was a raid by the Labour Inspector at the hotel as he had received a complaint from an unknown person.:

i What is the offence committed and what action can the Labour officer take?

ii. Does Ramu have any rights?

c. Renu was working as a secretary in a corporate firm. Her Boss Raj started making advances at her and passing lewd remarks on her. Renu wants to take some action. Advice Renu on .

i. What law is applicable to her?

ii. Give the relevant landmark case law on the issue ?

d. A Muslim woman Shafiya seeks divorce from her husband.

i. Does she have to observe iddat period ?

ii. Can she marry her divorced husband again ? Explain.

Q.4 Attempt any two essay type question from the following:

(24)

a. Discuss in detail the important provisions of Maternity Benefit Act, 1961 ?

b. Discuss the various personal laws with special reference to unequal position of women.

c. Discuss in detail functions of the family court.

d. Discuss the health and safety of women under the factories Act, 1948

e. Discuss the constitutional provisions for the benefit of the women.

*****

वेळ: २ तास

गुण: ६०

1. प्रत्येक प्रश्नाचे उत्तर दोन वाक्यात लिहा. (कोणतेही सहा)

(12)

- हुंडाबन्दीसाठी काय शिक्षा आहे?
- खुला आणि मुबारकची व्याख्या करा.
- फॅमिली कोर्ट म्हणजे काय?
- अनैतिक वाहतूक कायदा 1956 नुसार 'मुलाची' व्याख्या करा.
- अल्पवयीन मुलाविरुद्ध जे आदेश दिले जाऊ शकत नाहीत ते सांगा.
- द्विभार्याची व्याख्या लिहा.
- संरक्षणात्मक आश्रयम्हणजे काय?
- महिलेच्या संपत्तीची व्याख्या करा.
- तलाक-उल-बिद्दत म्हणजे काय?
- मानवाधिकार आयोगाची कोणतीही दोन कार्ये सांगा.

2. खालीलपैकी कोणत्याही दोनवर टिपा लिहा:

(12)

- जन्मपूर्व निदान तंत्र कायदा 1994 चे उद्दिष्ट
- बालविवाह प्रतिबंध
- हुंडा बंदी कायद्याची उद्दिष्टे
- कौटुंबिक न्यायालयाची कार्ये

3. खालीलपैकी कोणतेही दोन समस्या प्रश्न सोडवा.

(12)

- सलमाचे वयाच्या १३ व्या वर्षी लग्न झाले होते. वयाची १८ वर्षे पूर्ण झाल्यावर तिला लग्न रद्द करायचे आहे.
  - ती विवाह नाकारू शकते का?
  - यौवनाचा पर्याय परिभाषित करा
- रामू हा १२ वर्षांचा मुलगा हॉटेलमध्ये वेटर म्हणून काम करत होता. एका अज्ञात व्यक्तीकडून तक्रार आल्याने कामगार निरीक्षकांनी हॉटेलवर छापा टाकला.
  - कोणता गुन्हा झालेला आहे आणि कामगार अधिकारी काय कारवाई करू शकतात?
  - रामूला काही अधिकार आहेत का?

c रेणू एका कॉर्पोरेट फर्ममध्ये सेक्रेटरी म्हणून काम करत होती. तिचा बॉस राज तिच्यावर आगाऊपणा करू लागला आणि तिच्यावर अश्लील शेरबाजी करू लागला. रेणूला काहीतरी कृती करायची आहे. रेणूला सल्ला द्या.

- i. तिला कोणता कायदा लागू आहे?
- ii. या मुद्द्यावर संबंधित लँडमार्क केस कायदा द्या?

d) शाफिया ही मुस्लिम महिला तिच्या पतीपासून घटस्फोट मागत.

- i. तिला इद्दत कालावधी पाळावा लागेल का?
- ii. ती तिच्या घटस्फोटित पतीशी पुन्हा लग्न करू शकते का? स्पष्ट करा.

4. खालीलपैकी कोणतेही दोन निबंधात्मक स्वरूपाचे उत्तरे लिहा.

(24)

- a. प्रसूती लाभ कायदा 1961 मधील महत्त्वाच्या तरतुदींची तपशीलवार चर्चा करा?
- b. स्त्रियांच्या असमान स्थानाच्या विशेष संदर्भात विविध वैयक्तिक कायदांची चर्चा करा.
- c. कौटुंबिक न्यायालयाच्या कार्याची तपशीलवार चर्चा करा.
- d. कारखाना अधिनियम, 1948 अंतर्गत महिलांचे आरोग्य आणि सुरक्षितता यावर चर्चा करा
- e. महिलांच्या हितासाठी घटनात्मक तरतुदींची चर्चा करा.